

Tiedote lokakuu 2010

Päihdepelissäännöt palvelutaloihin -hanke
Valtakunnallinen kyselytutkimus
Osa 1

Tässä yhteenvedossa (pdf) kerromme *Päihdepelissäännöt palvelutaloihin* (2009 - 2011) eli PPS -projektissa tehdyn valtakunnallisen kyselytutkimuksen alustavista tuloksista vastanneille palvelutaloille. Haluamme tässä vaiheessa tuoda esille tietoa ennen loppuraportin ilmestymistä. Tällä tavoin talojen työntekijät voivat keskustella työpaikallaan tuloksista ja toivon mukaan kommentoida niitä myös meille.

Tähän tiedotteeseen olemme koonneet muutamia taulukoita ja perustietoa vastaajista. Tiedotteita on luvassa lisää sitä mukaa, kun aineistoa on analysoitu.

Taustoja

Päihdepelissäännöt palvelutaloihin -projektin (PPS) juuret ovat Sininauhaliiton ja Ikäinstituutin yhteisessä hankkeessa *Liika on aina liikaa*, jota toteutettiin vuosina 2005 - 2008. Tässä hankkeessa ryhdyttiin kehittämään ikääntyville soveltuvia päihdepalveluita. PPS -projektia rahoittaa Raha-automaattiyhdistys. Projektityöntekijät Eija Kaskiharju ja Anne-Katri Kemppainen aloittivat suunnittelutyön kevään 2009 aikana. Kolme taloa pääkaupunkiseudulta lähti mukaan kehittämistyöhön. Ne ovat Espoon Eläkekotisäätiö, Espoon Lähimmäispalveluyhdistys ry ja Vanhusten Kotiapusäätiö.

PPS -projektissa kehitetään talokohtaista osaamista ja toimintamalleja ja tuotetaan uutta tietoa suhtautumisesta alkoholiin. Pian hankkeen alkamisen jälkeen havaitsimme, että saimme mahdollisuuden kartoittaa alkoholinkäyttöä ilmiönä palvelutaloissa laajemmin, kun hankkeeseen tuli harjoittelija kolmeksi kuukaudeksi. Hänen työpanoksensa merkitsi sitä, että saimme aikaan sähköisen kyselylomakkeen ja yli 300 sähköpostiosoitetta.

Kevään 2010 aikana lähestyimme palvelutaloja sähköpostitse, jonka mukana oli linkki kyselyyn ja pyysimme heitä vastaamaan siihen. Sähköposteja lähetettiin yli 300. Lopullinen määrä kyselyyn soveltuvia palvelutaloja oli 237, joista 149 vastasi. Vastausprosentiksi muodostui näin 62,9 %.

Tietoja vastaajista ja heidän taustoistaan

a) Vastaajat ja heidän edustamansa palvelutalot

Kyselyn toivottiin saavuttavan henkilön, jolla on hyvä yleiskuva palvelutalon toiminnosta. Enin osa vastaajista eli 65 % oli joko toiminnanjohtajia/toimitusjohtajia tai palvelujohtajia/palveluesimiehiä. Hoitotyön esimiehiä tai hoidosta vastaavia henkilöitä oli vajaa kolmannes ja muita työntekijäryhmiä viitisen prosenttia. Sen sijaan sosiaalityöntekijöitä vastaajien joukossa ei ollut yhtään.

Vastaajan asema organisaatiossa

Vastaajan asema	Lukumäärä
toiminnanjohtaja/toimitusjohtaja	49
palvelujohtaja/palveluesimies	48
vastaava sairaanhoitaja/terveydenhoitaja	44
sosiaalityöntekijä	0
muu (lähihoitaja, sairaanhoitaja, hallintosihteeri, talonmies)	8

b) Palvelutalojen sijainti suuralueittain ja kuntaryhmittäin

Vastaajilta pyydettiin tietoa siitä, missä maakunnassa ja kunnassa palvelutalo sijaitsee. Vastauksia tuli 19 maakunnasta lukuun ottamatta Ahvenanmaata, joka ei ollut mukana kyselyssä. Enin osa oli Uudeltamaalta, Varsinais-Suomesta, Pirkanmaalta, Kanta-Hämeestä ja Keski-Suomesta. Ilahduttavasti vastauksia oli myös muista maakunnista. Sen sijaan että esittäisimme palvelutalot maakunnallisesti, käytämme Tilastokeskuksen jaottelua suuralueisiin, joita ovat Etelä-Suomi, Länsi-Suomi, Itä-Suomi ja Pohjois-Suomi. Luvut ovat absoluuttisia.

Vastaajat suuralueittain

Etelä-Suomi	73
Länsi-Suomi	41
Itä-Suomi	18
Pohjois-Suomi	17

Lähes puolet vastaajista oli Etelä-Suomen alueelta ja yli neljäsosa Länsi-Suomesta. Reilu 10 % on Itä-Suomesta ja hieman yli 10 % Pohjois-Suomesta. Tämä kertoo sen, että koko Suomen voi ajatella olevan edustettuna tässä kyselyssä.

Vastanneet palvelutalot sijaitsevat 64 kunnan alueella. Koska yksittäinen vastaaja voi olla helppo tunnistaa, niin esitämme vastaukset Tilastokeskuksen käyttämän tilastollisen kuntaryhmituksen mukaisesti. Ryhmitystä olemme vähän muokanneet jakamalla kaupungit isoihin kaupunkimaisiin kuntiin (Helsinki, Espoo, Vantaa, Turku ja Tampere) ja kaupunkimaisiin kuntiin, joita ovat muut tämän ryhmän mukaiset kaupungit.

Vastaajat tilastollisen kuntaryhmituksen mukaisesti

isot kaupunkimaiset kunnat	37
kaupunkimaiset kunnat	80
taajaan asutut kunnat	30
maaseutumaiset kunnat	2

Isot kaupunkimaiset kunnat edustivat neljäsosaa kaikista vastaajista. Muut kaupunkimaisissa kunnissa sijaitsevat palvelutalot olivat suurin ryhmä eli yli puolet vastaajista. Loput tulivat taajaan asutuista ja maaseutumaisista kunnista.

c) Palvelutalojen hallinnointimuoto ja toiminnan aloitusvuosi

Noin kolmannes vastanneista palvelutaloista oli kunnallisia ja vajaa kolmannes yhdistysten hallinnoimia. Säätiöiden hallinnassa ilmoitettiin olevan joka viides palvelutalo ja osakeyhtiömuotoisia oli noin 14 %. Ryhmään muu kuului kolme palvelutaloa.

Mikä seuraavista on palvelutalon hallinnointimuoto?

Hallinnointimuoto	Lukumäärä
kunnallinen	51
yhdistys	44
säätiö	30
osakeyhtiö	21
muut	3

Palvelutalojen toiminnan alkamisvuodet jaoteltiin viiteen eri ryhmään. Ennen vuotta 1970 toimintansa oli aloittanut 13 taloa. Vastaajista 14 oli aloittanut toimintansa 1970-luvulla.

Minä vuonna palvelutalon toiminta on alkanut?

Toiminnan alkamisvuosi	Lukumäärä
ennen vuotta 1970	13
1971 - 1979	14
1980- 1989	23
1990 - 1999	59
2000 - 2009	40

Joka seitsemäs vastannut talo on perustettu 1980-luvulla. Enin osa eli 66 % kyselyssä mukana olevista taloista oli aloittanut toimintansa vuoden 1990 jälkeen.

Vastaajista 144 ilmoitti talonsa tai asumisyksikkönsä asukasmäärän. Asukkaita vastaushetkellä, kevään 2010 aikana, oli yhteensä 6108. Keskiarvoksi muodostuu 42,4 asukasta ja mediaaniksi 36. Talot ovat erikokoisia. Joissakin taloissa asuu alle 10 asukasta, kun taas suurimmissa yksiköissä asukasmäärä on parinsadan tienoilla.

Seuraavassa tiedotteessa kerromme lisää kyselytutkimuksen tuloksista.